No. 1441 Zaterdag 12 Augustus 1911. 28ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223, Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Geloof en Wetenschap

Een hoogst merkwaardig proces van Zaligverklaring staat denkelijk voor de deur. Bij de aartsbisschoppelijke rechtbank te Milaan is het reeds in vollen gang. Daar wordt namelijk officieel onderzoek gedaan naar de heroïeke deugden en de faam van heiligheid, die zou toekomen aan CONTARDO FERRINI, vóór eenige jaren overleden als professor in het Romeinsche recht aan de hoogeschool van Pavia.

De zaak is aanhangig gemaakt door een zijner voormalige ambtgenooten, Luigi Oliva, nu professor aan de universiteit van Modena en een persoonlijk vriend van Paus Pius X. De H. Vader stelt dan ook levendig belang in dit proces.

Aan de Fransche pelgrims, die 27 Mei 1909 in 's Pausen tegenwoordigheid toegelaten werden, verklaarde Z. H. het als Zijn oprechten wensch, dat de Kerk binnenkort een universiteitsprofessor de eer der altaren zou kunnen waardig keuren.

Uit de vrome Middeleeuwen, toen ook het Hooger Onderwijs geheel van den godsdienst doortrokken was, zijn méér dergelijke voorbeelden bekend.

De zalige Albertus Magnus, Sint Thomas van Aquino, de H. Antonius van Padua en zooveel anderen nog hebben als sterren der wetenschap uitgeblonken en schitterden niet minder door de heiligheid van hun leven. Maar het humanisme, dat feitelijk een herleving was van het heidendom, bracht in de overwegende practijk een tweespalt tusschen geloof en wetenschap, die nog altoos niet volkomen werd gedempt. Aan vorsten der wetenschap heeft het sindsdien niet ontbroken. Maar zij waren doorgaans meer van zich zelf vervuld dan van God, en heerschende over het gebied der wetenschap begrepen zij niet of althans niet genoeg, dat de mensch nooit hooger kan stijgen dan wanneer hij God op volmaakte wijze dient: „Deo servire regnare est."

Professor Ferrini muntte uit door geloof en wetenschap beide; maar een geloof, dat leeft door de liefde en en Heiligen maakt. Op 20 jarigen leeftijd volgde hij aan de universiteit te Berlijn het onderwijs van den beroemden Teodor Mommsen, terecht gehuldigd als grootmeester in de kennis van het Romeinsche Recht.

De jonge vreemdeling moest zeer bescheiden leven van de schrale inkomsten zijner studiebeurs en vond gastvrijheid in het Dominicanen klooster, waar hij den kloosterregel zoo stipt mogelijk volgde. Voor hem was de bedorven „*Stadt der Intelligenz*" slechts een kweekplaats van onmisbare kennis. Maar het volle, eigenlijke leven zocht hij in de kloostercel; hij was te Berlijn als kluizenaar in de woestijn. Spoedig genoot hij den roem van buitengewone knapheid.

Op een internationale prijsvraag werd de eereprijs zijn deel. Hij was nog student, toen niemand minder dan Mommsen voorspelde: „*Wat de rechtsstudie betreft, zal de 20ste eeuw mis schien de eeuw van Ferrini heeten*" ! De voornaamste universiteiten van Italië betwistten onder elkaar het voorrecht, dezen geleerde onder hare professoren te tellen. Achtereenvolgens nam hij een leerstoel in te Messina, Bologna en Padua; overal gold hij als „facile princeps", de erkende meester in zijn vak. Hij schreef tal van grondige verhandelingen over het Romeinsche recht, die onder het het beste worden gerekend, dat onze tijd op dit gebied te voorschijn bracht. Te Pavia vooral leeft zijn roem nog onverminderd voort, zoowel onder de studenten, die hem bij overlevering hooren prijzen als onovertroffen docent, als onder de professoren, die eerbiedig tegen zulk een reus van geleerdheid opzien.

Maar het liefste boek van Ferrini was en bleef altijd de H. Schrift.

Hij kende Haar nagenoeg geheel van buiten; om Haar diepen zin nog beter te verstaan, had hij zich vier Oostersche talen eigen gemaakt.

Hij verdeelde zijn leven onvoorwaardelijk tusschen de studeerkamer en de kerk, waar hij dagelijks urenlang in het gebed verslonden lag, tusschen zijn dierbare studenten en de armen, die om strijd hem vereerden als een nooit falende toevlucht in den nood.

Van dezen hoogleeraar, met zijn engelachtigen levenswandel, zijn onuitputtelijke naastenliefde, zijn eminente wetenschap, zijn gloeiende welsprekendheid, mag gerust dat oude, dood-eenvoudige, maar alles-zeggende grafschrift worden herhaald: „Bene dixit, bene scripsit, bene vixit." Van zijn woorden, zijn geschiften en zijn leven valt niets anders dan goed te zeggen. Blijft alleen nog de vraag te onderzoeken naar den heroïeken graad zijner deugden en naar de echtheid der wonderen, die op zijn voorspraak hebben plaats gehad.

Over beide punten zijn reeds onwraakbare getuigen in verhoor genomen. Onder anderen de oud-minister Orlando, een gewezen leerling van Ferrini en waarlijk geen clericaal; de tegenwoordige rector-magnificus der hoogeschool van Pavia, professor Polacco, en de eveneens daar aangestelde professor Tamassia, die hun voormaligen ambtgenoot zeer intiem hebben gekend. Als zulke beoefenaars der wetenschap, met hun critischen geest, een gunstig getuigenis afleggen, moet de buitengewone deugd van Ferrini wel ontwijfelbaar zijn. Wat de wonderen betreft, daaromtrent is nog geen uitspraak gedaan. Maar bij voorbaat zou men op dezen heiligen professor het woord van St. Bernardus kunnen toepassen: „*Primum et maximum miraculum, quod ipse fecit, ipse erat*"; hij zelf was het eerste en grootste wonder, dat hij kan hebben verricht."

Of was deze hoogleeraar, te midden eener twijfelzieke omgeving, door zijn kinderlijk geloof, zijn brandende godsvrucht, zijn volmaakte afgestorvenheid van de wereld, zijn onbegrensde liefdadigheid niet een levend wonder? En bleef deze groote geest, op het toppunt van geleerden-roem, niet eenvoudig en nederig als de kleinen, aan wie het Godsrijk toebehoort ?

Daarom mogen wij met vertrouwen den uitslag van het voorloopig proces te Milaan afwachten. Mogen wij het nog beleven, dat ook de academische wereld, in onzen tijd nog al te zer van het bovennatuurlijke verwijderd, een modern toonbeeld en haar bijzonderen schutspatroon krijge in den gelukzalige Contardo Ferrini !

Op zijn gezaghebbend voetspoor, onder zijn hemelsche bescherming, vinde zij eindelijk de terugweg naar „God, den Heer der wetenschappen!"

(*De Tijd*) ROMANUS.

Compania fluvial y costanera de Venezuela.

In de Openingsrede van den Kolonialen Raad op den 9 Mei ll. sprak o. a. onze Gouverneur Mr. TH. I. A. NUIJENS het volgende :

„Ofschoon de *Compañia fluvial y* „*costanera de Venezuela* grooten afbreuk „deed aan onzen handel, doordat „vele reizigers, die vroeger van Ma„racaibo via Curaçao, naar Puerto„Cabello en Caracas gingen,— en dan „tijdens hun verblijf hier goede klan„ten waren voor onze winkels— nu „met de kustbooten van de eene „plaats van Venezuela naar de an„dere gaan, zonder Curaçao aan te „doen, was toch de invoerhandel in „het afgeloopen jaar vrij levendig."

Voor velen in onze kolonie is van deze Stoomvaart-maatschappij niet veel meer dan alleen de naam bekend.

Daarom oordeelden wij het van groot belang voor onzen handel en scheepvaart en wien verder er in belang stelt, eenige nadere wetenswaardige bijzonderheden omtrent deze scheepvaartonderneming, die in korten tijd reeds zulk een reusachtige vlucht genomen heeft, mede te deelen.

Met goedkeuring van het Congres is door de Regeering van Venezuela een contract gesloten voor den tijd van 50 jaar met de „*Compañia Anónima de Navegacion fluvial y costanera de Venezuela*" ter oprichting van een Stoomboot-maatschappij voor den geheelen Orinoco, en Rio-Negro, en alle vertakkingen en zijrivieren dezer beide stroomen, voor het Meer van Maracaibo, daaronder begrepen de exploitatie, ontwikkeling en kolonisatie van het Federal Territorium Amazonas. Het tegenwoordig kapitaal van 6 millioen bolivar zal daartoe gebracht worden op 50 millioen bol. verdeeld in 50.000 aandeelen elk van 1000 bol. Inschrijvingen worden verwacht binnen 60 dagen te rekenen van den 10 Juli. Wanneer het geheele kapitaal niet zou worden volgeteekend, wordt de waarde der reeds gestorte aandeelen gerestitueerd.

Daar schijnt wel voldoende waarborg te bestaan voor het welslagen dezer onderneming in de groote rijkdommen van het territorium Amazonas, die slechts op ontginning wachten, in 't wetenschappelijk onderzoek en de statistische gegevens omtrent den voortdurenden stijgenden bloei van handel, landbouw en nijverheid in dit uitgestrekte gebied, en den naam en 't verleden van den Directeur die tegenwoordig aan 't hoofd der onderneming staat, Generaal DELGADO CHALBAUD. De bedoeling dezer onderneming is op deeerste plaats niet met vreemd, doch met eigen Venezolaansch kapitaal te werken, opdat de winsten niet naar het buitenland verhuizen en den vreemdeling te goede komen, maar ten profijte blijven van den landzaat.

Reeds onderhoudt deze stoombootMaatschappij met een voorbeeldige orde en regelmaat een geregelde verbinding langs de kusten, op de rivieren en meeren van Venezuela, waarbij haar reeds een talrijke vloot ten dienste staat van schepen van allerlei typen en beantwoordend aan de verschillende toestanden en behoeften.

De kustvloot, die een geregelde vaart onderhoudt langs de kust tusschen Ciudad Bolivar en Maracaibo bestaat uit de stoomschepen *Guyana*, *Venezuela* en *Manzanares*, welke niet alleen reeds druk bezochte havensteden bezoeken, maar zelfs kleinere havens zooals Tucacas, Higuerote, Pfritu, Rio-Caribe en Cristobal Colon aandoen, van waaruit allerlei venezolaansche voortbrengselen naar eigen en vreemde markt worden uitgevoerd. Dit deel der stoomvaartverbinding leverde, volgens het verslag der maatschappij, in het 2e semester van 1910 een winst op van 117,720 bolivar.

De stoomschepen *Delta* en *Maracaibo* zorgen voor de vaart tusschen Ciudad Bolivar en Trinidad. In het afgeloopen jaar 1910 vervoerden zij naar dit Engelsche eiland bijna 4 millioen KG. venezolaansche produkten, die een waarde vertegenwoordigden van bijna 22 millioen bolivar, waarbij deze stoomlijn een winst maakte van 252.773 boliv.

De vloot, die den Orinoco tot aan Apure bevaart, bestaat uit de stoomers *Alianza*, *Arauca*, *Apure*, *Ampara*, *Masparro*, *Boyacá* en *Puerto Nutrias* en de lichters *Avila* en *La Verdad*. Hun aandeel in de winst bedroeg in het 2e halfjaar van 1910 de som van 221.238 boliv.

In den laatsten tijd heeft de Compagnie hier nog bijgevoegd de Scheepvaartlijn op het Meer van Maracaibo bestaande uit de stoombooten *Progreso*, *Mara* en *Fenix*, de sleepboot *Táchira* en de stoomsloep *Villamizar*. Tot nog toe bestaat er over den geringen tijd, dat deze laatste verbinding is tot stand gekomen, nog geen officieel verslag der baten, die zij heeft opgeleverd. Maar het is algemeen bekend, welke belangrijke diensten reeds deze lijn aan den handel en het publiek heeft bewezen.

Deze Stoomvaartmaatschappij wil nu nog grootere uitbreiding geven aan haar vloot en is al begonnen met de reparatie van de boot *Progreso*. Met dat doel heeft men uit het buitenland een bekwamen scheepsbouw-ingenieur laten uitkomen. Alles wijst er op dat deze Maatschappij onder een goede directie en administratie staat en zeer veel tot ontwikkeling en den bloei en tot de ontginning der rijkdommen van den bodem van Venezuela zal bijdragen. Waarschijnlijk zal deze stoombootonderneming ook belast worden met de immigratie van gezonde, sterke en ordelijke werkkrachten naar 't Territorium Amazonas, waaraan daar tot nu toe nog groot gebrek is.

Deze Compagnie heeft de vorige week een contract gesloten met de *Astillero Nacional* (scheepswerf) te Puerto Cabello voor de vervaardiging van een koopvaardijschip, dat de eerste boot van dien aard zal zijn, die op venezolaansch grondgebied zal gemaakt worden. Deze boot zal de *Nueva Mara* heeten en volgens contract voor 180.000 bolivares moeten gebouwd worden.

Juist de vorige week is te Puerto Cobello met gunstig gevolg ook het tweede stuk van het drijvend dok te water gelaten. Zooals men weet, zijn tegenwoordig een groot aantal Curaçaosch timmerlieden en smeden enz. aan dat dok en de werf te Puerto Cabello werkzaam. Beiden zijn eigendom van 't Gouvernement. Doch het technisch hoofd-personeel is Amerikaansch.

Feuilleton.

De scheepsbouw van voorheen en thans.

III.

De aanwending van de stoommachine veroorzaakte in het scheepvaartbedrijf een geheelen ommekeer. De eene snelverbinding na de andere kwam tot stand. Het goederen— en vooral het passagiersverkeer begon steeds beduidender in omvang te worden. Waar vroeger velen zich afkeerig hadden getoond van een verre zeereis en daarom ook geen betrekking in overzeesche gewesten verlangden, lieten zij zich thans niet meer weerhouden en aanvaardden zij den tocht blijmoedig. En door den grooteren omvang, die 't passagiersverkeer en ook het goederentransport verkregen, dit laatste door toename van het aantal handelshuizen, ontstond dra de behoefte aan nieuwere of vergroote types. Want de eene behoefte werd uit de andere geboren.

Daar moesten b.v. meer waterdichte schotten zijn, dikwijls meer dekken, meer stutten en meerdere hulpwerktuigen; er moest meer geventileerd, meer gekookt en gestookt worden; daar moesten promenadedekken aanwezig zijn, meer reddingsbooten, etc. etc., in het kort, alles onderging een uitbreiding.

Er kwamen stoomschepen met één, twee, of drie dekken, waarvan sommige met een verhoogd midden-, voor- of achterschip. Als zoodanig onderscheidt men: 1e. het *één-dekschip*, tot aan het dek toe waterdicht afgewerkt, waarop zich al wat dienstig is voor de verschillende scheepsbedeelten bevindt, de kettingbak uitgezonderd, die voor-onderin wordt aangetroffen en ook wel een klein roefje achterin voor kapitein en stuurlieden. Boven over het midden bevindt zich de loopbrug, vanwaar de commando's gegeven worden.

Een ander type is het *spardek-schip*, dat drie doorloopende dekken heeft, en tot aan het bovenste dek waterdicht is afgewerkt. Veelal wordt dit type aangetroffen bij groote vrachtschepen; het is een sterk schip. Somtijds krijgt dit schip een verhoogd midden- en voorschip, waar de équipage een onderkomen vindt.

Weer anders is het *awningdeck* of *stormdekschip*. Hier verheft zich op ongeveer 2½ M. boven het hoofddek, een tweede dek, maar van lichter constructie. Tusschen deze dekken verblijven de passagiers, en is er ook gelegenheid tot stalling van vee; verder bevinden zich daar de volkslogiesen, de kombuizen, de toegangen naar machinekamer en stookplaats, waterclosets, linnenkamer, badkamer, etc. Dit schip is waterdicht tot op één na het bovenste dek, zoodat de lading die zich daaronder bevindt, geen gevaar loopt.

Aan dit type ongeveer gelijk is het *shadedeck* of *schaduwdekschip* genoemd naar de blinden in de zijden, die geopend kunnen worden tot aanvoer van frissche lucht.

Een tweede type, dat aan het schaduwdekschip bijna gelijk is, is het *shelter*— of *bergingsdekschip*. Het eenige onderscheid ligt in het lichte dek, dat zich boven het hoofddek verheft, en lichter is dan bij het schaduwdekschip. Bij al deze 3 schepen heet het bovenste dek: „*tentdek*", naar de zonnetent die er overheen kan gespannen worden.

Om aan laadvermogen te winnen, vermeerderde men den diepgang. Dit bracht evenwel het nadeel mede, dat zware stortzeeën overkwamen, die zich een weg baanden door de machine-lantaarn en beneden alles op stelten zetten.

Toen ontstond weder een geheel nieuw type, het *raisedquarterdeck* — of verhoogd achterdekschip. Hierbij werd dus het achterschip verhoogd, welke meerdere ruimte voor lading beschikbaar kwam, zonder dat de diepgang noemenswaardig werd vergroot. Het schip kreeg door den meerderen last achter grooter diepgang aldaar, het werd zoogenaamd stuurlastig, maar dit kon veilig gedoogd worden tengevolge van de verhooging die het schip daar had ondergaan; en waar het voorschip door de ontstane helling achter, omhoog werd geheven, kregen de golven minder gelegenheid zich op het dek te werpen. Het doel werd dus allezins bereikt.

Na 1891 volgde nog het *turretdeck* — of *verhoogd opperdekschip* over de halve breedte. (zooals de bekende ertsboot met de 14 masten heeft.)

Dit schip biedt het voordeel, dat het zeer veel lading kan bergen, en toch door de groote ruimte aan weerszijden der zoogenaamde trunk of turret, veel materiaal bespaart.

Nog ontstond het zgn. *deepframetype* of het schip met zware spanten. Dit schip heeft slechts één dek. Het is echter veel hooger dan het besproken ééndekschip, en mag er daarom niet bij worden ingedeeld. Bij afwezigheid van tusschendekken is het tot berging van veel lading in staat, en bezit door het vele aan sterkte, hetwelk een dek verschaft, zeer zware spanten (ribben).

Eindelijk is er nog het *driedek-type*, een zeer sterk schip, dat wel is waar meerdere dekken heeft voor de passagiers, maar waarvan de 3 bedoelde dekken de voornaamste, tot den romp behoorende dekken zijn. Heeft een schip meer van zulke dekken, dan spreekt men van een *voldekschip*. Tot één van deze beide type's behooren de hedendaagsche groote mailstoomschepen.

VOORLICHTING OF MISLEIDING?

In de *N. Rott. Cort.* Maileditie van 21 Juli komt een *Particuliere Correspondentie* voor uit Curaçao, onder den titel van ONDERWIJSPOLITIEK.

Deze correspondentie, gedateerd den 28 Juni, is dus juist acht dagen verzonden vóór de beruchte zitting van den Kol. Raad van den 5 Juli, waarin het wetje op de gehuwde onderwijzeressen werd afgestemd.

Wie deze corresp. vergelijkt met de redevoeringen in die zitting gesproken, behoeft niet meer te vragen van welken boog deze pijl is afgeschoten. Vooral in het eerste gedeelte is het, als ziet men het schuifelen en kronkelen, het beurtelings schuil gaan en voor den dag komen van een slang lang den grond, die den toeschouwer misleidt. Het is een geschrijf vol tegenspraak met zich zelf of met onverdachte partijgenooten van den schrijver.

Een enkel voorbeeld: Van „de Emmaschool, waar kosteloos gewoon lager onderwijs verstrekt wordt," heet het hier:

„Deze school voldoet bij voortduring goed, naar genoegen én „van het publiek én van het bestuur."

Vreemd! — Juist gisteren avond kon men in de *Curaçaosche Courant* lezen van een vergadering der *Vereeniging tot bevordering van het Onderwijs* (dat is de Vereeniging, geboren uit het vroegere *Victoria*-fonds, later het *Oranje*–fonds genoemd) waar alleen beslist *vrijzinnige* partijgenooten en verklaarde vrienden van het Openbaren Onderwijs aan het woord waren. Daar klonk het oordeel: „*Het lager onderwijs (men denke hier „op de Emma-school") is ten* **eenemale onvoldoende**, *ten gevolge van gebrek aan geschikte en bevoegde werkkrachten.*" (!!??)

In deze correspondentie moet ook dat ontwerp op de gehuwde onderwijzeressen en het opheffen der normaallessen, dienst doen om de lezers in den waan te brengen, dat hier systematisch op achterstelling van het openbaar onderwijs bij het bijzonder wordt aangestuurd. Toch is er nog een merkbaar verschil. Voor lezers in het moederland, weinig of niet bekend met onze toestanden, behoeft men nog minder conscientieus met de waarheid om te springen. Ze valt toch buiten hun contrôle. En men heeft bovendien het fortuintje, dat elke verdachtmaking tegen alles, wat katholiek is, bij de N. Rott. Ct. en haar lezers altijd hoogst welkom is.

Wil men nog beter weten waarom hier door den Gouv. die normaallessen werden opgeheven, dan zal deze correspondent U inlichten:

„Nauwelijks na, of misschien zelfs „vóór de stilzwijgende goedkeuring „der voorgestelde wijziging (dat is „de opheffing der normaallessen *Red. Amigoe*) door den Kol. Raad „vernam men, DAT ER EEN R. K. „KWEEKSCHOOL VOOR ONDERWIJZERS „OPGERICHT WERD." (!?!?!)

En zulke dwaze en onmogelijke kletspraatjes, worden de wereld ingestuurd om het bestuur verdacht te maken en haat en tweedracht te zaaien !!!! Die kweekschool zou dus ongeveer in het begin van Mei zijn opgericht, maar tot nu bestaat ze nog niet en kan ook niet bestaan, omdat er zelfs geen plan of voornemen of gedachte er aan ooit bestaan heeft.

Bij het slot van het artikel komt de aap nog meer uit den mouw: „dat er in den laatsten tijd verwijten vernomen zijn, dat de Gouverneur zich bijwijlen door partijdigheid laat leiden."

Wij veronderstellen, dat die correspondent, die met de waarheid op zulk een intiemen voet leeft, deze laatste insinuatie in een volgende corresp. door voorbeelden zal waar maken. Het spreekt natuurlijk van zelf, dat dezelfde correspondent die zoozeer roeping voelt het publiek in Holland met juistheid omtrent onze kolonie voor te lichten, de lezers van de Nieuwe Rotterd. Ct. dan tevens van onze „Kantteekeningen" in den *Amigoe di Curaçao* van 15 Juli zal op de hoogte stellen.

Berichten uit de Kolonie.

Z. H. Paus Pius X.

Zeer alarmeerende berichten bracht de telegraaf deze week omtrent den gezondheidstoestand van Z. H. den Paus. Het eerste bericht van 6 Aug. luidde. dat de gezondheid van Z. H. reden gaf tot bezorgheid; daags daarna, was de toestand veel verbeterd, zoodat de vrees geweken was. De telegrammen van den 9 en 10den luidden echter weer hoogst ongunstig. Ten gevolge van uitputting en verzwakking, veroorzaakt door voortdurend lijden, en de geweldige hitte, die op het oogenblik in Rome heerscht, geraakte de Paus in een soort van bezwijming. De doktoren vreesden, dat het gestel van den Paus er door zou geknakt worden. Donderdag werd den Paus met caffaïne ingespoten om de verzwakte werking van het hart op te wekken. Mocht een nieuwe aanval van jicht optreden, dan kon de toestand gevaarlijk worden, daar Z. H. uiterst zwak is.

Zilveren Feest.

A. s. Dinsdag 15 Augustus viert de Eerw. Fr. RADULPHUS HERMES zijn zilveren feest als lid van de Congregatie van Tilburg. Fr. RADULPHUS is een goede bekende op Curaçao. Veel is het Bijzonder Onderwijs aan hem verplicht. Daarvoor heeft hij reeds jaren lang met hart en ziel, met algeheele toewijding, met al zijn talenten gewerkt. Sinds 19 November 1890 reeds verblijft hij onafgebroken in onze kolonie. Niettegenstaande in de eerste jaren vooral door studie en lessen zijn gezondheid veel geleden had, is hij met Gods hulp die moeielijke jaren gelukkig te boven gekomen.

Na eerst in Tilburg in verschillende scholen als onderwijzer te zijn werkzaam geweest, heeft hij hier nog achtereenvolgens de akten Spaansch, Engelsch, wiskunde en boekhouden gehaald. De St. Vincentius- en St. Jozef-scholen, die onder zijn leiding stonden, genoten steeds een besten naam. Sinds het vertrek van Pater Zwijsen, is Fr. Radulphus nu Directeur van het St. Thomas-College, is sedert 1893 reeds lid van de Gouvernements- examen- commissie, en eveneens van het jaar 1908 af inspecteur van het R. K. bijzonder onderwijs in onze kolonie.

Hij mag met voldoening op den afgelegden weg terugzien. Moge Fr. Radulphus nog lange jaren voor het onderwijs in onze kolonie gespaard blijven.

Chr. Gijzen.

Vorige maand overleed te Arnhem in het St. Elisabeths-gasthuis na een langdurig, pijnlijk, maar geduldig lijden de Heer CHRISTIAAN GIJZEN, die tegelijk met de Heeren MAANEN en v. n. DONK, den 7 Sept. 1886 als de eerste onderwijzers voor het R. K. Bijz. Onderwijzers op Curaçao aankwam. Hij gaf eerst op Otrabanda en daarna op Pietermaai onderwijs. Met dankbaarheid zal zich de Missie zijner herinneren, als een die mede den grondslag gelegd heeft van het Kath. bijz. Onderwijs voor de jongens in de stad. In Maart 1897 vertrok hij naar het Moederland wegens ziekte. Zoowel in de parochie van Pietermaai als van Otrabanda werden lijkdiensten voor zijn zielrust opgedragen.

Koloniale Raad.

Het schrijven, door den Heer Gouverneur aan den Kolonialen Raad gericht, waarvan wij in ons vorig nummer melding maakten, is van den volgenden inhoud:

19 Juli 1911

Ter bevordering van den goeden gang der zaken veroorloof ik wij de vrijheid het volgende te brengen onder de aandacht van den Kol. Raad. Het is een parlementair gebruik in Nederland (en in alle beschaafde landen, voor zoover ik weet), dat bij de openbare behandeling van wetsontwerpen in de beide Kamers der Staten Generaal, geen argumenten tegen een ontwerp worden aangevoerd, die niet reeds bij de behandeling van het ontwerp in de Afdeeling zijn te berde gebracht en in het verslag opgenomen. De gronden, waaraan dat gebruik zijn ontstaan te danken heeft, liggen voor de hand. De Minister moet, om zich te kunnen verdedigen, weten op wat voor gronden men zijn ontwerp zal bestrijden, wat voor argumenten er tegen zullen worden aangevoerd. Onmogelijk is het voor hem ze alle te voorzien, en even onmogelijk, om ze, onvoorzien, altijd in eens, behoorlijk te kunnen weerleggen. Heeft dit gebruik dus zijn reden van bestaan in de parlementen, waar de Ministers zelf hun wetsontwerpen verdedigen, veel meer dient het te gelden hier in de K. R., waar het geen gewoonte is, dat de Gouverneur bij de openbare behandeling der door hem ingediende ontwerpen tegenwoordig is.

Wel kan hij een gedelegeerde zenden om de zittingen bij te wonen, doch dan is deze, die de ontwerpen in den regel zelf niet heeft samengesteld, nog in een veel ongunstiger conditie dan de Ministers, te wier opzichte men het volgen van het aangegeven gebruik noodzakelijk acht. Bovendien kan het, zoo er bij de behandeling in de afdeelingen weinig of niets tegen een ontwerp wordt aangevoerd, zeer goed gebeuren, dat er geen gedelegeerde naar de openbare zitting wordt gezonden, terwijl het misschien later zou blijken, dat dit wel menschelijk ware geweest. Op grond van dit alles zou ik het zeer op prijs stellen, zoo de K.R. ook voortaan den regel, die in Nederland geldt, hier zou willen volgen. Het Bestuur zal er door in de gelegenheid worden gesteld, om de argumenten, die er tegen zijn ontwerpen worden aangevoerd, zoo noodig behoorlijk te weerleggen.

Het zal dan geen strijd zijn, waarin feitelijk slechts één der partijen zich kan doen hooren. De gulden regel: *audi et alteram partem*, die voor ieder onbevooroordeeld man of college geldt als een eisch der billijkheid en als de eenige waarborg dat er met kennis van zaken kan worden geoordeeld, zal dan ook in de K.R. zijn toepassing vinden.

De Gouv. van Curaçao.

NUYENS.

K. W. I. M.

De stoomboot „Prins Willem V" die hier eerst Woensdagmorgen van Suriname binnen kwam, is reeds dienzelfden middag weer vertrokken. Alleen op deze wijze kan de boot den verloren tijd weer inhalen.

Daar heerscht hier zelfs schaarschte aan sommige levensmiddelen, daar door de booten der K. W. I. M. wegens staking der zeelieden, ook een deel der lading te Amsterdam moest worden achtergelaten. Voor kooplui en particulieren, die op die lading wachten, is het eene heele teleurstelling, en ook mogelijke schade is niet uitgesloten.

—„De Prins Willem I", die bij de monding der Suriname rivier bij Braamspunt aan den grond vastraakte, is volgens latere berichten, nadat een deel der lading door lichters was overgenomen, weer vlot geraakt.

Vechtpartij.

Het schijnt Zondagavond in een der steegjes van de Punda ruw te zijn toegegaan. De polite werd met kruiken en flesschen gebombardeerd, zoodat Commandant APPEL om ze schrik aan te jagen van zijn revolver moest gebruik maken. Het is te hopen, dat zulke tooneelen zich niet meer herhalen. Het beste is ze te voorkomen en dergelijke sujetten die toch van alle toegevendheid steeds misbruik maken, wat minder vrijheid te geven voor het inrichten hunner bachanalien en danspartijen.

Cur. Weerbaarheids-corps.

Maandagavond ten 8 uur heerschte er een ongewone bedrijvigheid aan den Waterkant van Otrabanda. Voorafgegaan door de muziek van het garnizoen trok het Curaçaosch Weerbaarheidscorps onder aanvoering van de beide officieren de Heeren C. N. WINKEL en R. S. DE LANNOY uit het Riffort, om een militaire marsch te gaan ondernemen. Langs de Breedestraat, Roode Weg, Morgenster, Blein en Heintje Kool werd in opgewekte stemming de tocht gemaakt en over Morgenster en verder denzelfden weg kwam men ten half elf weer in het Riffort terug, waar de troep ontbonden werd.

Het is een gezonde wandeling en staalt de spieren en houdt het leven er in, want: „*Rust roest.*"

Onze Jantjes.

In een artikel in „*The naval and Military Record*" van 12 Juli jl. getiteld: „*International Fleetmen*", en geschreven naar aanleiding van de revue van Spithead, komt o.a. het navolgende voor:

„Zonder twijfel waren zij, die het netste voorkomen hadden, — zoowel wat betreft de snit der kleeding, als de wijze waarop die gedragen werd — de Hollanders. De onderofficieren, met zware gouden galons op de mouwen en andere onderscheidingsteekenen, vielen zeer op, en de korte jas, die zij droegen (een kleedingstuk, dat voor de onderonderofficieren onzer eigen vloot werd afgeschaft) verleende een bijzonder net voorkomen.

De manschappen, gekleed in zeemansuniform, dragen, evenals andere zeelieden van het vasteland, het baadje, dat kort geleden ook het groot-tenue onzer matrozen was, maar dat nu eveneens is afgeschaft, en hoewel het zeker eenige moeite kost, dit kleedingstuk, in de beperkte ruimte op een oorlogsschip, in goeden staat te houden, hebben manschappen, die hierin gekleed zijn, een voorkomen, dat de serge kiel of de serge trui niet kan verleenen.

Het voorkomen der Hollanders werd verder nog daardoor verhoogd, dat de matrozenkraag aan de voorzijde met wit is afgezet, wat een bijzonder goeden indruk maakt. Sommige der vertegenwoordigde naties, waren wat slordig gekleed, en waar dit viel op te merken, scheen het gepaard te gaan met een minder streng in acht genomen discipline; het maakte inderdaad den indruk, dat de best gekleede manschappen behoorden tot de landen, die de hoogste discipline in hun zeemacht handhaven."

En ten slotte:

„De indruk, gewekt bij hen, die zich er op toelegden, het karakter, gedrag en houding van de bemanningen der vreemde oorlogsschepen na te gaan, die alle aan wal vertegenwoordigd waren, was hoogst gunstig.

Allen schenen zich er op toe te leggen, een goeden indruk te maken, en zich zoo te gedragen als tot eer van hun land kon strekken, en, volgens de meening van ieder. die tot oordeelen bevoegd was, werd dit doel door de gasten onzer natie geheel bereikt, zoodat luister werd bijgezet aan de belangwekkende gebeurtenis waaraan zij kwamen deel nemen, en de eerste vlootrevue van Koning George V er des te opmerkelijker om werd.

[*Het Vaderland*].

Garnizoen.

— Bij Kon. besluit is de 2e luit. der inf. van het leger in Nederlandsch-Indië W. F. VAN DER HOFF, thans met verlof in Europa, voor den tijd van drie jaren gedetacheerd bij de landmacht in West-Indië.

— Den 21 Juli a.s. vertrekt met het nieuwe stoomschip *Oranje Nassau* van den Kon. W. I. Maildienst naar West-Indië, met bestemming voor Curaçao, een detachement suppletietroepen, sterk 23 soldaten. Als commandant is aangewezen de 2e luit. der inf. O. I. leger W. C. VAN DUINEN, die voor drie jaren wordt gedetacheerd bij de landmacht in Suriname.

Gered.

Donderdag namiddag viel een vrouw, van wie men zegt, dat ze dikwijls misbruik maakt van sterken drank, bij het waterscheppen in den grooten regenbak van het huis van den Heer R. H. op den berg van Otrabanda. Gelukkig waren er terstond verschillende personen bij de hand, aan wien het met veel moeite gelukte, de vrouw nog levend te redden. Zij was tevens ontnuchterd. Het is jammer voor het drinkwater, dat hiermede verloren gaat. Men is terstond begonnen den regenbak leeg te maken.

Zelfmoord.

De brigadier W. die van St. Martin naar Curaçao was overgeplaatst en met vrouw en kinderen zich aan boord van de *Dreadnought* bevond, heeft in de nabijheid van Bonaire met een stuk glas zich den halsader doorgesneden. Toen men hem zocht en vond, was hij reeds overleden. Op Bonaire werd het lijk ter aarde besteld. De ongelukkige weduwe en kinderen zetten met hetzelfde schip de reis naar hier voort, dat Zondag namiddag ten 5 uur onze haven binnenkwam.

Burgermeester.

Onder de benoemingen in het Moederland trok dezer dagen bij het doorbladeren der laatst ontvangen Couranten vooral onze aandacht die van een oud-bekende den Heer M. J. SELHORST, onzen vroegeren directeur van Openbare Werken, tot burgermeester van Idaarderadeel, een gemeente uit een 8 tal dorpen bestaande met bijna 6000 inwoners, gelegen nabij Leeuwarden.

Katoenoogst op St. Eustatius.

Den 1 Aug. is de katoenvloot van St. Eustatius uitgevaren d. i. 4 Statiaansche zeilsloepen met het restant van den katoenoogst n. l. 65 balen. In het geheel heeft den oogst 1910—1911 opgeleverd 168 balen geginde katoen, elk van 100 KG. een waarde vertegenwoordigd á f 1,65 per KG van bijna f 28.000,— Deze katoen is via St. Kitts naar Engeland verzonden. Nu zijn er nog eenige balen gevlekte katoen over, die later verzonden worden. Het is een prachtig succès, waarvan aan den Heer v. GROL, gezaghebber v. St. Eustatius het grootste aandeel toekomt. Op deze gegevens durven we gerust voorspellen, dat het eiland een schoone toekomst te gemoet gaat.

Dankbetuiging.

Ontvangen van de Heeren EDWIN SENIOR en J. MADURO Jr. nieuwe itineraria. Onzen oprechten dank hiervoor.

Bespreken wij nu eens het ontwerp van een schip!

Het ontwerp van een schip, met name van een groot passagiersschip, vordert veel arbeid en beleid. Op de eerste plaats moet het schip sterk, zeewaardig en comfortabel van inrichting zijn. Ten tweede moet er rekening worden gehouden met de diepte van havens, en met de breedte van bruggen. Het derde punt van overweging vormen de quaestie van het aantal machines, en de voor- of nadeelen, die de verschillende types aankleven. Om zoo min mogelijk te falen, worden daarom steeds bestaande scheepsmodellen tot leiddraad genomen.

Reeds vrij spoedig verkrijgt men hierdoor de vermoedelijke zwaarte van den romp, het vermogen en de zwaarte van machines en ketels. Eerst later volgen nauwkeuriger berekeningen, vooral van de zeewaardigheid. Daarna worden de hoofdafmetingen vastgesteld.

Tot verkrijging van de juiste afmetingen van de verschillende scheepsbestanddeelen, kan het schip herleid worden tot een groote, op vele plaatsen belast zijnde holle balk. Dit geschiedt om kennis te nemen van de werkingen waaraan het schip is blootgesteld, wanneer het zich op de golven bevindt. Gemakshalve denkt men zich dan het schip, geplaatst in twee standen, midden op een golfkruin en midden in een golfdal, dus temidden van twee golven. De afstand der twee golfkruinen wordt gesteld op de scheepslengte en hare hoogte op 1|20 daarvan. In beide gevallen is het schip geneigd tot middendoorbreken, maar in tegenovergestelde richting. Het buigingsmoment toch is dáár het grootst. Bezit nu het schip genoegzame sterkte om niet door te breken, dan zeer zeker, wanneer het zich niet in zulk eene positie bevindt.

De weerstand nu, die het schip aan de werkingen biedt, hangt af van het weerstandsvermogen van het materiaal, dat voortkomt uit zijn zoogenaamde „traagheidsmoment", of het moment van de levende kracht, die als het ware over de gansche oppervlakte van het lichaam verdeeld is, en waarmede het aan eene uitwendige werking weerstand biedt Dit moment te berekenen, en evenzeer het buigingsmoment, is noodzakelijk om de afmetingen van het materiaal te kunnen bepalen, die het in staat stellen aan alle werkingen weerstand te bieden.

Nu is het om de ontzaglijk omslachtige berekening, dat deze slechts zelden toegepast wordt. De ingenieur komt spoediger ter bestemde plaatse, door de tabellen te raadplegen, die, opgemaakt naar voorbeelden uit de praktijk, het werk zeer vereenvoudigen.

Deze tabellen staan bekend onder den naam van „*Regels en regelingen voor stalen schepen*" en worden verstrekt door de Assurantie-maatschappijen „*Lloyds*", „*British Corporation of Shipping*", „*Bureau Veritas*". en de „*Germanischer Lloyd*".

In een nauw verband met de sterkte staat de snelheid. Een hooge snelheid vraagt meerdere sterkte voor de scheepsdeelen, die aan de gevolgen daarvan zijn blootgesteld. Deze zijn het onderschip vóórin, de bodem van het middenschip en het achterschip onderin. Dit geldt met name voor de passagiersschepen, die zich snel moeten voortbewegen. Verschillende redenen als de eischen van het verkeer, de concurrentie en voorzeker de pronkzucht spelen in zake de snelheid een voorname rol. Deze laatste factor is ook beslissend voor de sierlijkheid.

Deze wordt niet alleen gevormd door een behoorlijke proportie van de afmetingen, maar evenzeer werkt de geheele bovenbouw daartoe krachtig mede. Van veel invloed op de sierlijkheid, is de zoogenaamde „*zeeg*" of oploop van het dek van uit het midden gerekend naar voor en achter. Hierdoor krijgt het schip direct een vlug aanzien.

Nergens komt dit zóó tot zijn recht als bij het raderschip, dat wel het sierlijkste is van alle schepen. En het is inderdaad te bejammeren, dat het in veel opzichten bij het schroefschip ten achter staat, waarom het ook steeds meer tot de zeldzaamheden gaat behooren.

Aan zijn raderwerk loopt het licht averij op; de groote breedte doet het wel is waar vast op het water liggen, maar heeft weder tot nadeel, dat het schip voor veel bruggen en sluizen te breed is. Ook mag het niet diep varen, wegens den te grooten weerstand dien de raderen van het water zouden ondervinden. Van het bergen van veel lading kan dus geen sprake zijn, zoodat het passagiersvervoer wel zijn hoofdbestemming is. Maar de meeste, en vooral de groote schepen moeten naast hun levende lading, evenzeer veel doodgewicht medevoeren, wat grooten diepgang vereischt, ook in verband met het onder water houden der schroeven.

Amsterdam. JOS. FRINGS.

Scheepsbouwmeester.

Vormreis.

In den loop van de volgende week zal Mgr. M. G. Vuijlsteke, vergezeld door zijn secretaris Pater P. A. Euwens per zeilschip de vorm- en visitatiereis ondernemen naar Aruba.

SURINAME.

Draadlooze telegrafie.

Naar wij vernemen, bevond zich onlangs te dezer stede een vertegenwoordiger van de Amerikaansche United Wireless Company in verband met plannen om hier een station voor draadlooze telegrafie op te richten. Door bemiddeling van een onzer voornaamste kooplieden, den heer Adolf F. Curiel, is door bedoelden vertegenwoordiger ter zake geconfereerd met den wnd. Gouverneur (Mr. Rollin Couquerque) en den wnd. Administrateur van Financiën. Ons Bestuur zal de zaak onder de aandacht der Regeering brengen. Intusschen, vernemen wij, is telegrafisch aan den Minister verzocht geen verbintenissen ter zake met anderen aan te gaan, alvorens kennis van de Amerikaansche voorstellen genomen te hebben.

't Plan is de kolonie via Demerara met het buitenland te verbinden. Nickerie en Albina krijgen rechtstreeksche verbinding met Paramaribo.

(S.)

Gouverneur van Suriname.

Berichten uit onze Zusterkolonie melden dat de nieuwe Gouverneur Baron van Asbeck den 15 September a.s. per SS. *Prins Maurits* de reis van Amsterdam naar Suriname zal aanvaarden.

Uit de naburige Republieken.

VENEZUELA.

Dr. Carlos F. Grisanti, — welbekend als de gevolmachtigde van Venezuela met de Hollandsche en Fransche regeeringen in de bestaande geschillen,— is door President J. V. Gomez benoemd tot juridisch Consultor aan het Ministerie van Nijverheid en Openbare Werken te Caracas.

Berichten uit het Moederland.

Het Handels- en Scheepvaartverdrag tusschen Engeland en Nederland.

Strekt het handels- en scheepvaartverdrag tusschen Groot-Brittannië en Nederland, waarbij bepaald is, dat aan de schepen van beide landen wederkeerig zal worden toegestaan, alle havens, behoorende tot elk van beide landen, aan te doen, zich ook uit over de koloniën, die beide landen bezitten?

Met betrekking tot deze vraag is dezer dagen een belangrijke beslissing gevallen. Het Surinaamsch gerechtshof heeft deze vraag nl. in ontkennenden zin beantwoord.

Eenige jaren geleden nl. werd door het gouvernement van Suriname aan de firma Sprostons Ltd. in Britsch-Guyana, verlof gegeven een stoombootdienst te onderhouden van Georgetown, in Britsch-Guyana, naar Paramaribo en andere havens van Suriname.

De dienst is sedert dien geregeld onderhouden, zeer ten gerieve van beide koloniën.

Waarschijnlijk om eigen scheepvaart tot ontwikkeling te brengen heeft het gouvernement van Suriname verleden jaar het verlof ingetrokken en een kennisgeving aan de Engelsche firma gezonden, dat de dienst moest worden stop gezet.

De firma stoorde zich hier echter niet aan en liet haar stoombooten even geregeld als vroeger varen, totdat de kapitein van één dier schepen voor het gerechtshof te Paramaribo werd gedagvaard, onder aanklacht, dat hij handel had gedreven tusschen havens in Suriname zonder de toestemming van het gouvernement.

De kapitein werd veroordeeld tot f 100 boete, subsidiair 7 dagen hechtenis.

Bij zijn uitspraak zeide de heer L. L. Beakernigh van Loeven in antwoord op de verdediging van de firma Sprostons, die beweerde, dat haar verhinderen van haar dienst een schending zou zijn van het handels- en scheepvaartverdrag tusschen Groot-Brittannië en Nederland, dat zulk een verdediging niet aanvaard kon worden. Ofschoon de betreffende bepaling luidt, dat schepen, varende tusschen Groot-Brittannië en Nederland, toegelaten zullen worden in al de havens van elk van beide landen, strekt zij zich niet uit over de schepen, varende van de eene *kolonie* naar de andere, en uit het verdrag volgde niet, dat aan schepen van elk van beide landen toegestaan zou worden, de vaart te onderhouden tusschen de verschillende afzonderlijke havens, die tot die landen behooren.

In het Lagerhuis vroeg het lid Ashley of Minister Grey berust in de beslissing van Nederlandsch Guyana, dat het scheepvaartverdrag tusschen Nederland en Engeland (bepalende dat aan schepen van beide naties wederkeerig zal worden toegestaan zich in verbinding te stellen met alle havens, aan een van beide partijen behoorende), niet van toepassing is op de koloniën van beide landen.

Mac Kinnon Wood antwoordde, dat bij de ratificatie van het verdrag uitdrukkelijk door beide partijen verklaard, was dat het niet van toepassing was op beider koloniën. In latere verdragen was daarin geen verandering gebracht en nooit was van een gewijzigde gezindheid blijk gegeven.

Het vonnis van het gerechtshof van Nederlandsche Guyana is dan ook volkomen juist.

Buitenland.

AMERIKA.

Boschbranden.

In Michigan en Ontario hebben verschrikkelijke boschbranden gewoed die reeds verschillende steden en dorpen vernielden, en tal van menschen het leven kostten. Volgens berichten was het van North Bay tot Porcupine over een uitgestrektheid van 200 mijlen één vlammenzee, die bosschen, korenvelden en alles wat op haar weg komt vernielden. De lucht zag grauw en donker van de dikke rookkolommen, die ten hemel stegen. Overal zag men mannen, vrouwen en kinderen vol schrik vluchten naar rivieren en meren; daar bij het water dachten zij een veilige schuilplaats te vinden.

Vele arme bewoners van Porcupine en van Pottsville hebben een onderkomen gezocht in Golden City. Maar ook deze stad bleef niet gespaard; de voorsteden werden geheel vernield en de bewoners hebben met de talrijke vluchtelingen angstige uren doorgestaan, want men vreesde dat ook het centrum der stad door de vlammen zou verwoest worden. Daar verscheidene winkels en pakhuizen in asch gelegd werden, zijn de levensmiddelen zeer schaarsch.

Ook Cochrane is, geheel in vlammen opgegaan. De arme bewoners zijn zonder eenig voedsel en moeten in spoorwegwagens overnachten.

Voor de vluchtelingen was het moeilijk een uitweg naar de bewoonde wereld te vinden, want alle bruggen zijn vernield en de wegen onbegaanbaar geworden.

Alle bosschen langs de spoorlijn van het Temiscaming-meer tot Ontario, de stad Cochrane en vele kleinere steden zooals Pottsville en Porcupine, zijn met den grond gelijk gemaakt. Te Cochrane, een plaats van 3000 inwoners, is slechts één gebouw overeind gebleven.

De geweldige droogte heeft er veel toe bijgedragen, dat het vuur zich zoo snel kon verbreiden.

Uit de laatste berichten blijkt, dat het aantal dooden drie a vierhonderd bedraagt, maar de vluchtelingen uit de verwoeste steden vertellen, dat het getal omgekomenen nog niet te schatten is.

Vooral in Tawas City heerschte een groote paniek toen de vlammen de stad aantastten. Vele vrouwen en kinderen vielen in de straten bewusteloos neer. Anderen vluchtten kerken en openbare gebouwen binnen, maar ook daar waren ze niet veilig, want weldra stonden ook deze schuilplaatsen in brand. Vele personen konden zich redden door op schepen te vluchten.

Een der geredden, de tooneelspeelster Dora Diamond, vertelde aan een journalist, dat het schouwspel van de brandende stad ontzettend was.

Mannen, vrouwen en kinderen die wilden vluchten, vielen dood op de straten neer. Zinnelooze ouders wierpen hunne kinderen in het water van het Huron-meer om ze uit de vlammen te redden. Acht steden langs het Huron-meer zijn totaal vernield.

De schade is natuurlijk nog niet te schatten, want de vlammen woeden nog altijd over een afstand van honderden kilometers. Ook het aantal slachtoffers is niet te overzien, alleen te Porcupine zijn, gelijk wij boven reeds zeiden, drie à vierhonderd menschen omgekomen. Vele vrouwen en kinderen, die reeds gered waren zijn gestikt door de geweldige hitte.

— Latere berichten brengen nog meer vreeselijke bijzonderheden omtrent de boschbranden bij Porcupine. De honderde vluchtelingen, die uit die buurt komen, vertellen van de tallooze lijken, welke zij voorbijkwamen aan den kant der boschwegen. Velen van hen zijn geheel van streek en geobsedeerd door de herinnering aan de verschrikkelijke vlucht, op de hielen achtervolgd door de snel zich uitbreidende vlammen, terwijl een razende storm van golven van 't meer opzweepten. Een ooggetuige uit Porcupine zag twee en twintig personen, die zich aan een houtvlot vastklemden, voor zijn oogen in den storm omkomen. Honderden bleven gedurende lange uren tot aan den hals in het water, met iedere golf trachtende eenige adembare lucht op te vangen, steeds bedreigd met verstikking door de heete lucht. Het meerendeel van hen ontkwam den dood niet. De stad Mathesa brandde geheel af, de 2300 inwoners vluchtten over het meer, maar meer dan 500 van hen kwamen om.

Een ander ooggetuige verhaalt, dat velen per boot of te voet te Golden City aankwamen, afschuwelijk verminkt of verschroeid; één zelfs kwam er aan, wien beide armen koold waren; velen waren volslagen blind geworden door de hitte Een dokter en zijn aide zijn aldaar voortdurend bezig met het verzorgen der gewonden.

Van de 250 Italiaansche werklieden, welke in de mijn Pig, te Dome, werkten, bereikten slechts 40 Golden City.

MEXICO.

Verkeerde men tot nu toe in Mexico in spanning, wie tot definitief president zou gekozen worden, deze quaestie is dezer dagen vrijwel opgelost. De drie politieke persoonlijkheden nml. die na den val van generaal Diaz het meest op den voorgrond traden, te weten: de la Barra, tijdelijk president; Francisco I. Madero, de overwinnende insurgenten-aanvoerder, en generaal Bernardo Reyes de meest invloedrijke man in het leger — deze drie personen zijn tot een accoord gekomen. Den 10n. Juni heeft tusschen hen 'n lange conferentie plaats gehad op het kasteel Chapultepec, ten einde de politieke vraagstukken, welke op het oogenblik het land in beroering brengen, te bespreken, en men is tot een allen bevredigende en voor het land ontegenzeggelijk gelukkige oplossing gekomen.

Van het resultaat is een officieele nota meegedeeld aan de pers, berichtende, dat generaal Reyes, van af dat oogenblik, in het belang van het land en ter bevordering van een duurzamen vrede en van de rustige uitoefening der herkregen vrijheden, afzag van zijn candidatuur voor het presidentschap en zijn aanhangers zou raden, om evenals hij zelf, die van Madero te steunen. Tevens verklaren zich de la Barra en Reyes bereid om, indien het land Madero tot president verkiest, onder hen respectievelijk de portefeuilles van Buitenlandsche Zaken en Oorlog te aanvaarden.

Deze overeenkomst tusschen de drie voormannen geeft waarborg, dat bij de a.s. verkiezingen alle ernstige agitatie zal vermeden worden, en doet hopen, dat Mexico daarna een langen tijd van vrede en voorspoed zal tegemoet gaan.

Ook de verdere toestand in het land schijnt op het oogenblik bevredigend te zijn. De gezant van Mexico te Brussel ontving van zijn regeering een telegram, waarin gezegd wordt, dat de revolutionnaire troepen vrijwel uiteen zijn en men spoedig met hen zal hebben afgedaan. De financieele en oeconomische toestand is zeer bevredigend, getuige de toename der schatkistreserve: sinds het optreden van de voorloopige regeering, zoo meldt Cerbachal Sons, de tijdelijke Minister van Buitenlandsche Zaken, is die reserve van 62 millioen piasters tot 63 millioen gestegen.

HAITI.

De Londensche correspondent van de *Lokal-Anzeiger* zendt het volgende telegram aan dit blad, dat om zijn fantastischen inhoud het weergeven waard is.

Hij schrijft: Een zeer merkwaardig bericht uit Haïti bereikte heden over New-York Londen. De vroegere Italiaansche kruiser *Umbria*, die consul Grosstück in Berlijn aan de regeering van Haïti verkocht had, is niet ver van Port-au-Prince lek geworden en is aan zijn lot overgelaten. Het Hamburg-Amerika stoomschip *Allemannia* heeft dit bericht naar New-York gebracht en zonder twijfel te goeder trouw. Als men zich echter herinnert, dat het indertijd heette, dat president Simon van Haïti slechts een stroopop was en dat de vroegere president van Venezuela de werkelijke kooper van de *Umbria* was, dan kan men de in New-York uitgestrooide verhalen van de schipbreuk met den kruiser toch niet heelemaal gelooven. Vooral als wij gelijktijdig hooren, dat Castro inderdaad aan de Westkust van Venezuela geland is. Daar komt nog bij, dat er telegrafisch niets van de schipbreuk gemeld is.

President Simon moet zeer gewichtige gronden gehad hebben om de schipbreuk van de *Umbria* geheim te houden. Als echter nu spoedig aan de Venezolaansche kusten een geheimzinnige oorlogsschip zich mocht ophouden om Castro's terugkeer in het vaderland mee te vieren, dan hoeft men zich daarover niet te verwonderen.

Zeer vermakelijk is het verhaal, dat de kapitein van de *Allemannia* van de schipbreuk van de *Umbria* in New-York heeft gedaan. De zwarte president van de republiek had het schip met zijn eigen naam verdoopt. De kruiser heet nu *president Simon* en wordt in officieele berichten de Dreadnought van Haïti genoemd.

Tot viering van zijn inlijving in de vloot, die voor het overige deel uit oude kolenschepen en sleepbooten bestaat, noodigde president Simon zijn dapperste generaals uit, die, gevolgd door het geheele leger van 1000 min of meer in uniform gestoken mannen, precies op tijd aan boord van de *Umbria* verschenen.

Ook het persoonlijk jacht van den president begeleidde de vloot. De kanonnen van Port-au-Prince donderden en het volk schreeuwde „hoera", toen de Dreadnought van Haïti haar eerste tocht onder den nieuwen admiraal van de vloot begon. Deze admiraal was vroeger kapitein op een vruchtenschip geweest. Een zijner hoofdsuperieuren had voor korten tijd een melkfabriek bestuurd.

Men had bijna 30 mijlen afgelegd, toen de Dreadnought van Haïti plotseling tegen iets stootte en een lek kreeg. Er drong water in de machinekamer en het schip strandde spoedig daarop op een zandbank.

Een wilde paniek brak er in het leger uit. Het jacht van president Simon deed de moeilijkste manoeuvres om in de nabijheid van de Dreadnought te komen en het reddingswerk te beginnen.

Na twee uur was het gelukt den president en zijn staf op te nemen. Daarbij had het jacht echter de boegspriet verbrijzeld. Het ongeval had de omgeving van den president met zoo'n groote vrees vervuld, dat hij aan het smeeken gehoor gaf en naar Port-au-Prince terugkeerde.

Met bloedend hart liet Simon zijn soldaten in het lekkende schip achter, beloofde echter spoedig hulp te sturen. Toen kwam de *Allemannia* voorbij, nam het heele leger aan boord en bracht het naar Port-au-Prince. De Dreadnought van Haïti ligt echter op het oogenblik nog op een zandbank, als niemand haar intusschen weggehaald heeft.

Volgens een bericht van Herold's Telegraafbureau uit Port-au-Prince moet een s.s. van de Hamburg-Amerika-lijn gisteren, met het beschadigde Haïtiaansche oorlogsschip *President Simon* op sleeptouw, in de haven van Port-au-Prince aangekomen zijn.

ITALIE.

Werkelijk weerzinwekkend en leugenachtig is het geschetter in de liberale pers over de glorie en den vooruitgang van het Italië der laatste halve eeuw.

's Is waar, Rome bouwt voor millioenen prachtpaleizen en monumenten, die de kunstenaars en minnaars der „Eeuwige stad" wegens hun verfoeilijken wansmaak doen knarsetanden, maar het arme volk zucht in ellende en smeekt aan de kloosterpoort om een stukje brood; zij halen woonhuizen neer, en zetten er pronkgebouwen voor in de plaats, maar de kleine burger, de werkman, kan geen geschikte woning vinden, tenzij voor hoogen prijs.

Terwijl in alle landen het volksonderwijs steeds hooger opbloeit. en de regeering ijverig scholen bouwt en vereenigingen steunt, die werken voor de volksontwikkeling, beleven we thans in Italië nog het treurige feit, dat 50 pCt., let wel, vijftig procent, dus de helft der bevolking (in Rome 42 pCt., in Calabrië 60 pCt.) bij de inschrijving voor de militie tot de analphabeten moeten gerekend worden.

Jaarlijks trekken zooals *uit geen ander land ter wereld*, vele duizenden pachtboeren en werklieden uit Italië naar Noord- en Zuid-America omdat ze thuis het noodzakelijk stuk brood niet kunnen verdienen noch de ontzettend hooge belastingen betalen. Op politiek gebied — dit laatste ministerie is het elfde binnen 10 jaren — is het evenals met de rechtspraak een echte knoeiwinkel waarover men slechts lachen zou, ware het niet zoo diep treurig.

Teekenachtig voor den toestand is zeker ook dat bijna op den dag zelf van het nationale feest een socialist ernstig voor het ministerschap in aanmerking kwam. Nog geen twaalf jaar geleden, toen koning Humbert door een oproerling verraderlijk was vermoord, riep dezelfde Bissolati in het Parlement: „Weg met den Koning"! En nu wordt hij door Victor Emmanuel III officieel geraadpleegd voor de vorming van een nieuw ministerie. Mogelijk komt zijn naam nog in de „Staatscourant", als behoorende tot de uitverkoren raadslieden der Kroon.

BELGIE.

Heel het liberale en socialistische kamp in België is maanden lang in rep en roer geweest over de ingediende Schoolwet.

Onze lezers moeten dan weten dat een der voorname punten in 't nieuwe voorstel was, dat het vrije onderwijs wat subsidie betreft op gelijken voet wordt gesteld met het officieele. En nu hieven alle liberalen en rooden eenstemmig den kreet aan: dat is de ondergang van het openbaar onderwijs!

Vrijheid, gelijkheid en broederschap! is een mooie leuze, mits de katholieken er maar buiten vallen.!!!

Bij de behandeling dezer wet in het Parlement zijn er tooneelen afgespeeld die een schande zijn voor een beschaafde natie. Men moest durf hebben, om daar als verdediger van het ontwerp op te treden. De socialist Hubin liep met gebalde vuisten op een kath. afgevaardigde los en spuwde hem in het aangezicht. Een andere socialist Augusteyns slingerde in zijn woede een collega de wetboeken naar het hoofd. Daar is een obstructie en oppositie gevoerd, die alle perken van fatsoen en parlementaire vormen te buiten ging.

Op de liberaal-socialistische vergaderingen werd de nieuwe wet hoegenaamd zelfs niet aan ernstige kritiek onderworpen. Daar was alleen de hartstocht van het heftigste anticlericalisme aan het woord. Zoo b.v. te Brussel waar de oud-burgemeester *Buls*, de socialist *van der Velde* en *Hijmans*, de leider der doctrinaire liberalen op een groote vergadering urenlang bezig zijn geweest het anti-clericale vuur aan te blazen, te speculeeren op de onwetendheid en den haat van het Brusselsche plebs. Zelfs de Corresp. der *Nw. Rott. Ct.* geeselt de *dolheid, de domheid* van dit anti-clericalisme en wijst op het *verachtelijke* van zoo'n tactiek bij 't bespreken eener wet voor 't volk.

„De werklui, klein burgerij en de winkelstand, daar te Brussel zegt deze Correspondent, *weerstaan aan elk gezag en vooral aan het geestelijke.*

„Van den Katholieken godsdienst weten zij zoo goed als niets af." „En wordt de priester hen afgeschilderd als iets schadelijks als „la vermine noire" (woorden van den spreker Buls) dan slaat hun onbekendheid gemakkelijk over *in haat.*"

„En zoo is het goed te verklaren, dat, bij eene slechte oppervlakkige kritiek der nieuwe wet, *maar met het vlammende zwaard van het anti-clericalisme, de massa gemakkelijk wordt opgezweepd tegen iets, dat ze nogal gebrekkig kent.*"

Ziedaar de oppositie tegen het Katholieke ministerie en de nieuwe wet, van onverdachte zijde geschetst. Zoo doen de mannen, die het „denkend deel" des volks willen uitmaken en de verdraagzaamheid in pacht meenen te hebben.

Wil men een staaltje op welke wijze het volk misleid werd, ziehier hoe het *Hand. v. Antw.* vertelde hoe de liberalen in *Antwerpen* het schoolwetsontwerp bestreden hebben.

„Te oordeelen, zegt het Antwerpensche blad, wat er in het locaal „El Barco" is gezegd, gaat het een veldtocht worden, waarbij de gemeenste leugens weer eens dienst zullen doen.

„De redenaars van gisterenavond waren M. Cnudde, secretaris van den „Belgischen Onderwijzersbond", — wiens leden bewuste of onbewuste poesjenellen zijn van anderen, die de kopstukken doen marcheeren — en M. Steven Prenau, leeraar aan de normaalsschool van Luik.

„Wilt ge nu een staaltje ervan hebben hoe zulke menschen het volk ophitsen en hun publiek op de ongenadigste wijze bedriegen?

„Luistert dan:

M. Cnudde riep uit: in werkelijkheid is het eenig doel der wet alle jaren 20 millioen in de kas der kloosters te doen vloeien, waarvan minstens 10 millioen zullen dienen voor de clericale kiespropaganda. Het clericalisme rekent overigens slechts op de almacht van het geld om zijne overheersching te bouwen....

M. Steven Prenau vertelde dat het ontwerp een brutale overweldiging van het onderwijs is door de geestelijkheid, die sedert drie jaar een onderzoek instelt, waarvan al de gegevens gecentraliseerd werden te Mechelen: dat de wet het werk is van de geestelijkheid, die er toe geraken wil al de wereldlijke schoolmeesters, zelfs de katholieke, van hunne broodwinning te berooven......

„Het is niet alleen brutaal gelogen, het is met gewilde en opzettelijke hatelijkheid het minder ontwikkelde volk opjagen tegen priesters en kloosterlingen:

„Dat heeft gepakt te Barcelona, het heeft gepakt te Lissabon, waarom zou het niet pakken in België, zoo redeneeren deze personen, die eigenlijk maar het vuile werk verrichten van dezelfde organisatie, die het gepeupel van Barcelona en Lissabon petrool verschafte om kerken en kloosters in brand te steken en wapens om priesters en kloostergen neer te schieten.

„Strijden voor een politiek ideaal verheft een mensch; het gebruiken van eerlijke wapens verhoogt iemand in de oogen van zijnen tegenstrever.

„Maar, wie een politiek doel nastreeft door het gebruiken van leugen- en lastertaal en wie niet terugdeinst voor het ontketenen der laagste driften, die voert geen eerlijken strijd en verbeurt dan ook alle recht op eerbied en vertrouwen.

„Wat er van zij, 't wordt tijd de aandacht te roepen op het gevaarlijke dezer ophitsingen.

„Redevoeringen, als deze wijzen den weg aan de oproerige benden, welke de opstokers al in hunnen geest langs de straten zien trekken.

„Redevoeringen als die van M. Van der Velde met den raad van te doen gelijk in Portugal en het voorbeeld te volgen van 1857, duiden rechtstreeks het doel aan.

„Moet men die ophitsingen laten voortduren tot deze of gene fanatieke kliek die raadgevingen naar de letter zal volgen?

„Moet men bij het volk deze gedachte versterken dat de strengheid der strafwetboeken enkel toepasselijk is voor het janhagel, dat de bevelen der leiders uitvoert, terwijl die leiders zelf straffeloos dit janhagel mogen opruien?

„Het openbaar geweten zou tegen zulke straffeloosheid in opstand komen — en overschot van gelijk hebben."

Dankbetuiging.

Wederom heeft de groote menschenvriend DR. H. FERGUSON een nieuwe bloem gevoegd bij den krans, die zijne slapen versiert, 'n krans gevlochten door de dankbaarheid dergenen, wien hij met de hulp des Heeren de onschatbare weldaad heeft bewezen, het stoffelijk licht opnieuw te aanschouwen.

Den lof te verkondigen van een Arts als DR. FERGUSON, wiens naam eene welverdiende vermaardheid heeft verworven niet alleen op dit eiland, maar ook in de naburige landen, door zijne toewijding en teedere zorg voor hen die met blindheid zijn geslagen, zal zeker wel overbodig zijn. Maar, wanneer men het licht der oogen missend, slechts in dichte duisternis heeft rondgetast en daarna opnieuw het voorrecht mag genieten, dank zij de zorg van DR. FERGUSON, hen die men bemint te kunnen aanschouwen, dan rijst in den boezem een gevoel van dankbaarheid op, die uiting zoekt, een aandrang om de genoten weldaad kenbaar te maken.

Deze aandrang noopt mij mijn dank te brengen aan DR. FERGUSON voor de moeielijke operatie, die hij belangeloos en liefderijk aan mij heeft verricht en die mij het gezicht teruggegeven.

Moge de goede God Zijn zegen rijkelijk over hem uitstorten en hem nog heel lang sparen voor het heil der lijdende menschheid.

Oprechten dank betuig ik ook aan de Eerw. Zusters van het St. Elizabeths-Gasthuis, voor de teedere verpleging en het onuitputtelijk geduld gedurende mijn verblijf in deze zoo nuttige inrichting,

Curaçao 11 Aug. 1911.

M. EXTEEN DE JONGH.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 5 AUGUSTUS – 19 AUGUSTUS.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G.W.Goodman	5 August.	New-York	5 August.	Maracaibo
Maracaibo	„	10 „	Maracaibo	10 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	10 „	New-York	10 „	La Guayra
Philadelphia	„	15 „	La Guayra	16 „	New-York
Zulia	S. S. Morris	19 „	New-York	19 „	Maracaibo
Merida	A. Johanson	2 „	Maracaibo	7 „	La Guayra
Merida	„	9 „	La Guayra	11 „	Maracaibo
Merida	„	16 „	Maracaibo	21 „	La Guayra
Pr. Willem V	M. A. de Boer	9 „	Amsterdam	9 „	New-York
Pr. der Nederl.	J. C. Metus	13 „	New-York	14 „	Amsterdam
Oranje Nassau	G. D. Nieman	19 „	Amsterdam	20 „	New-York
Patagonia	M. Malchow	5 August.	Hamburg	6 Aug.	Hamburg
Barbadian *	Manning	12 „	Liverpool	12 „	Sta. Marta
Odenwald	H Röse.	9 „	Hamburg	10 „	Pto Colombia
Niederwald	H. Brock	15 „	Colombia	16 „	Hamburg
Antonio Lopez	Autich	16 „	Colón	16 „	Barcelona

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Gouv v Branch.	5 Augustus	Pto. Rico	*Victoria H*	5 August.	Maracaibo
Frieda H	6 „	Maracaibo	*Refugio H*	6 „	Aruba
Dreadnought H	6 „	Isla Barlov.	*Virginia H*	7 „	Vela de Coro
Cor. de Maria C	8 „	Rio Hacha	*Hungaria H*	7 „	Bonaire
Maria H	10 „	Maracaibo	*Hirondelle H*	8 „	Maracaibo
Virginia H	10 „	VeladeCoro	*Olga Lucila C*	8 „	Rio Hacha
Perl. de Ozama	10 „	Pto Rico	*Dreadnought H*	10 „	aruba
Hungaria H	10 „	Bonaire	*G. v d Brandh.*	11 „	Pto Rico
Elizabeth V	11 „	Pto Cabello	*Cor de Maria C*	14 ó 15	Rio Hacha
Ariminta H	11 „	Saba			
Maria Abigail	12 „	Maracaibo			
Margarita C	12 „	Maracaibo			
Refugio H	12 „	Aruba			

* Deze stoomboot gaat heden middag naar Sta. Marta via **Pto. Cabello.**

Gisteren 11 Aug. vertrok H. M. oorlogsbodem **UTRECHT** naar Bonaire vanwaar hij ± 19 Aug. weer wordt terugverwacht.

In Memoriam.

Met het doel, in een gepasten vorm hulde te brengen aan de nagedachtenis van den Curaçaoschen philantroop, den alom geachten en betreurden Heer

Elias S. L. Maduro

heeft zich op Curaçao een COMITÉ gevormd, bestaande uit de navolgende Heeren:

M. de Leao Laguna, Voorzitter.
J. Jesurun, Penningmeester.
D. J. Querido, Secretaris.
Pater A. W. ter Maat, J. Weeber, A. D. Capriles en J. H. Petret Gentil, leden.

Tot 1o. October a. s. zullen voor gemeld doel door bovengenoemde Heeren giften dankbaar in ontvangst genomen worden.

Drukker:
B. L. BOGAERS.